ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ศักยภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของเยาวชน:
กรณีศึกษา กลุ่มเยาวชนฮักแม่จริม อำเภอแม่จริม
จังหวัดน่าน

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสีริพันธุ์ อมรพันธุ์บดีกุล

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสาน ตั้งสึกบุตร ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร. ซูเกียรติ ลี่สุวรรณ์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรรณิการ์ ภู่ประเสริฐ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรวมกลุ่มในการ จัดการสิ่งแวดล้อมของกลุ่มเยาวชนฮักแม่จริม และศึกษากระบวนการและรูปแบบที่ก่อให้เกิด ศักยภาพ ในการดำเนินกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนของกลุ่มเยาวชน โดยศึกษา จากตัวแทนสมาชิกและคณะกรรมการกลุ่มเยาวชนฮักแม่จริม อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน ในการ ศึกษาได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรวมตัวของเยาวชนในการจัดการ สิ่งแวดล้อมชุมชน เกิดจากอิทธิพลของปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากองค์กร หน่วยงาน ภาครัฐบาลและองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีอยู่ภายในชุมชนและภายนอกชุมชน ซึ่งจะให้การ สนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม การให้หรือเปิดโอกาสของเวทีกิจกรรมแก่ เยาวชน การเสริมสร้างการเรียนรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเป็นแบบอย่างการดำเนิน กิจกรรมแก่เยาวชน โดยมีปัจจัยด้านเครือข่ายความสัมพันธ์เป็นบัจจัยในการเชื่อมโยงติดต่อ ระหว่างเยาวชนด้วยกัน และกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การร่วมกิจกรรม การพบปะพูดคุย

ในขณะที่ ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรมและปัจจัยด้านครอบครัวจะเป็นกลไกลำคัญ ในการสร้าง จิตสำนึกและความตระหนักในการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม จากความสัมพันธ์ การ สนับสนุนและความร่วมมือ ส่วนปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนไม่ได้เป็นประเด็นหลักของการรวมตัว ของเยาวชน แต่เป็นประเด็นหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการสร้างกิจกรรมของกลุ่มเยาวชน จากการเรียนรู้ และกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในจังหวัดน่าน

สำหรับกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของเยาวชน ได้นำกระบวนการมีส่วนร่วม มาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการค้นหาปัญหาและสาเหตุ กระบวนการ วางแผนดำเนินการเพื่อวางกรอบการทำงานของกลุ่ม อันนำไปสู่การลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามแผน ที่วางไว้ และติดตามประเมินผลการทำงาน โดยมีรูปแบบการดำเนินงานจากการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การร่วมดำเนินกิจกรรมกับองค์กรต่าง ๆ และการเป็นอาสาสมัครเยาวชนในการ จัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน

Independent Study Title

Capability of Youth in Environmental Community

Management: A Case Study of Hug Mae Charim

Youth Group at Mae Charim District, Nan Province

Author

Miss Siripan Amompanbodeekul

M.A.

Man and Environment Management

Examining Committee

Assist. Prof. Prasam Tangsikabuth

Chairman

Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuwan

Member

Assist. Prof. Kannika Phuprasert

Member

ABSTRACT

The aims of this study were: 1) to study the factors that may affect the grouping for environmental management by the Hug Mae Charim youth groups; and 2) to study the processes and forms of their capabilities. The study involved member representatives and committee of the Hug Mae Charim youth groups in Mae Charim District, Nan Province. This qualitative research involved collection of data through interviews and participatory and non-partipatory observation, which were analyzed.

The results of the study indicated that the factors effecting the grouping of youth members for environmental community management consisted of support received form both government and non-government agencies to learning about environmental management and serving as model in youth activities implementation. Other factors included networking which affected the linkage coordination among the youth groups and other various group model in terms of activity participation and group discussion. In the other, socio – cultural and family factors served as key mechanism for building the awareness of environmental management through relationship, support and

cooperation. Meanwhile, the results showed that although the environmental factor did not serve as the main focus youth grouping, it become one of the considerations in creating youth group activities, together with learning and the dissemination of environmental conservation within the province of Nan

The study also found that the youth prefer the participatory approach of implementation which include the problems and cause identification processes, the implementation planning process in order to project group working schedules through actual implementation monitoring and evaluation process. This is through actual implement model by media dissemination and public relations activities, participation in the various organizations and serving as youth volunteers on environmental management in the community could be achieved.